

[Paul Møller.]

offentlige udgifter. Hver eneste gang vi igennem den progressive beskatning overfører en større del af borgernes indkomster til de offentlige kasser, forhindrer vi nogle borgere i selv at klare problemer, som de tidligere var vant til at klare. Det er denne vekselvirkning imellem skattestigninger og nye offentlige udgifter, det er denne onde cirkel, som har medført, at de offentlige kasser nu administrerer omkring 8 milliarder kr. af borgernes indkomster. Hvis vi vil standse presset på de offentlige udgifter, gøre den onde cirkel til en god cirkel, hvis vi vil give folk mere lyst til selv at gå i gang med opgavernes løsning, selv at sikre sig gennem øget sparsommelighed og fornyet arbejdslyst, må en sådan økonomisk politik begynde med skatterne.

Jeg er derfor skuffet over, at regeringen i åbningstalen sagde så lidt om hensigterne på dette område. Tidspunktet for en skattereform, som sætter ind på de her nævnte områder, er nemlig inde nu, simpelt hen fordi der i forbindelse med byggestøtteleuens afvikling foreligger en virkelig mulighed for en skattelettelse af betydning for befolkningen. Desto længere vi vil gå med afviklingen og standsningen af statens låneforpligtelser både til byggeriet og til erhvervene i almindelighed, desto større og for befolkningen gunstigere muligheder vil der være for en skattelettelse. Staten har igennem mange år drevet en overskuds-politik, man har villet skabe en offentlig opsparing; men det er vist i dette ting en almindelig erfaring, at offentlig opsparing kun har meget lidt at gøre med offentlig sparsommelighed. Tværtimod er vi adskillige, der er nået frem til den konklusion, at overskuddet på statens driftsbudgetter i sig bærer kimen til øgede offentlige udgifter. En udgiftspolitik, der ikke behøver at skæve til spørgsmålet, om der er dækning for nye udgifter, er altid lettere at føre igennem i det høje ting end en udgiftspolitik, der krone for krone må finde dækning. Man kan beklage, at det er sådan; men ingen politiker, der vil holde sandheden i ære — og det vil vi vel alle — vil bestride dette forhold. Vi har da også fra de senere år eksempel efter eksempel på, hvorledes det er gået med de ekstra skatter og afgifter, der i tidernes løb er indført som midlertidige for-

anstaltninger for at dæmpe forbruget og styrke os i en valutakrise; de er alle havnet som permanente statsindtægter, de har få år senere vist sig uundværlige til dækning af statens udgifter. Man har disponeret over dem, ikke til opsparing, men til forbrug.

Igennem disse bemærkninger har jeg gerne villet bryde staven over dogmet om overskudspolitikens fortræffelighed. De nationaløkonomiske teoretikere, der satte teorierne i verden, har glemt at regne med, at også politikere kun er skrøbelige kar, og at sparsommelighed ikke bliver større, fordi man skal disponere over andre end sine egne penge.

Vi vil derfor stræbe efter balance på statsbudgettet — med den margen, der selvfølgelig af praktiske grunde må være — og vi vil først og fremmest sætte ind på at standse statens almindelige bankvirksomhed. Derigennem vil statens finansieringsbehov og dermed kravet om overskud på driftsbudgettet falde bort. Til gengæld vil vi i den kommende samling i det høje ting virke for en skattereform, som søger at gøre den enkelte borger i stand til selv og frivilligt at bidrage igennem sparsommelighed og arbejdsindsats til løsningen af samfundets investeringsproblemer.

Lad mig straks sige, at det er magtpåliggende for os, at en sådan kommende skattereform bevarer borgernes ret til at fradrage betalte skatter. Det er, som om den højtærede finansminister nærmer sig en tilstand af monomani, når det drejer sig om skattefradragsretten. Før end den nuværende finansminister tiltrådte sit høje embede, tror jeg ikke, det var ret mange borgere i vort land, der for alvor troede, at det, vi havde mest brug for, var at få lov til at betale skat af skatten. Vi erkender vel, at der rent teoretisk kan opbygges et skattesystem med lavere procenter uden skattefradragsret, hvilket dog ikke betyder lavere skatter, da det blot medfører, at det samlede udskrivningsbeløb stiger. Men vi har ingen tillid til, at noget sådant vil holde. Ophævelsen af skattefradragsretten vil skabe nye muligheder for en forøget direkte skatteudskrivning, intet loft er derfor mere effektivt end det, vi har; derfor ser vi ingen grund til at forhandle det bort til fordel for et af den højtærede finansministers mange krum-spring. Det er da heller ikke skattefradrags-